

at føre Lovforslaget tilbage til den Skikkelse, som Folkethinget to Gange har givet det.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg skal heller ikke med Hensyn til dette Lovforslag gaa tilbage til tidligere Forhandlinger, og efter at den ærede Forslagsstiller har taget sine Forslag under 2 og 3 tilbage, tror jeg egentlig heller ikke, der er nogen Opfordring for mig til at komme ind paa Spørgsmaalet om, hvorvidt Enstemmighed bør kræves for at indskrænke den Ret, der hidtil har tilkommet den kirkelige Overbestyrelse, og da navnlig Hans Maj. Kongen, til at tage Beslutning om Besættelsen af Præsteembeder, eller hvorvidt man skulde gaa over til at lade et Flertal af større eller mindre Kvalitet være tilstrækkeligt, for at en saadan Forandring skulde indtræde. Uagtet den ærede Ordfører igjen bragte dette Punkt frem, skal jeg allsaa ikke komme dybere ind derpaa, men kun sige ligeoverfor hans almindelige Betragtninger om Enighed eller Uenighed, at Sagen beror ganske paa, hvad Farve man giver denne Enighed eller Uenighed. Det er af den Slags Sætninger, der med lige fuld Føie kan opstilles fra begge Sider; man kan prise Enigheden og man kan prise Uenigheden, og det er derfor ikke det Afgjørende, om der kommer Uenighed tilstede; men det kommer an paa, hvilken Slags Uenighed, der kommer tilstede. Naar man allsaa fra en anden Side — det var jo ikke særlig til mig, at det ærede Medlem sigtede, — har talt om den Uenighed, der kunde komme frem under Forudsætning af, at man vedtog en saadan Ordning som den, der her er bragt i Forslag, har man naturligvis dermed ment, at den saare let kunde give Anledning til en Uenighed af en slet Besskaffenhed; man har ment, at man maatte tage Forholdene, som de ere i Livet, og som de gennem Erfaringen vise sig. Jeg skal heller ikke negte, at det er min Overbevisning, hvad jeg ogsaa tidligere har udtalt, at hvis en Lov kunde tænkes gennemført i den i Uendingsforslaget antydede Form, vilde de forskjellige Valgforpøretioner og Valghandlinger, hvorom der er Spørgsmaal, efter al menneskelig Sandsynlighed fremkalde Uenighed og i det Hele

Fremtoninger af en Art, som man allermindest kan ønske, hvor der er Spørgsmaal om at faae kaldet en Præst. At jeg allsaa ikke kan gaa ind paa det Forslag, der nu foreligger, følger ligefrem af mine Udtalelser, da Sagen forrige Gang laa for her i Thinget, og jeg maa fastholde som min Overbevisning, der er grundet paa de forskjellige Erfaringer, jeg i mit Liv har havt Leilighed til at gjøre paa dette Omraade, at en Ordning som den, der her foreslaas, vilde være skadelig og uheldbringende baade for mange enkelte Menigheder rundt omkring og for Folketirken i det Hele. Naturligvis er denne Overbevisning ogsaa bleven styrket hos mig ved, hvad der er fremkommet i det andet Thing. Der blev, som bekendt, nedsat et Udvalg, og det et for Landstinget større Udvalg, nemlig paa 9 Medlemmer, hvilket Udvalg kom til at bestaa af Mænd, som vistnok baade i kirkelig og i politisk Henseende staa paa meget forskellige Standpunkter; men de enedes dog paa et enkelt Medlem nær om i Betænkningen at udtale, at det af Folkethinget vedtagne System, hvori anbefaling af et Udvalg og umiddelbart Valg af de valgberettigede Menighedsmedlemmer vare forenede, ikke blot var besværligt, men uhenigtsmæssigt og skadeligt. Det er i alt Fald vistnok sikkert, at denne Lov ikke nu vil komme til nogen Afgjørelse, og jeg vil her gjentage, hvad jeg ved Slutningen af Sagens Behandling i forrige Samling bemærkede, at det allsaa er givet, at der i det Mindste endnu vil gaa et Aar hen, uden at dens Virkning vil kunne spores. Der vil i den Tid efter al Sandsynlighed blive 30, 40 til 50 Embeder ledige, ved hvis Besættelse en tildels afgjørende og tildels væsentlig Indflydelse vilde kunne have været gjort gjældende fra Menighedernes Side, hvis Loven var vedtagen. Jeg beklager dette Resultat, fordi jeg har havt saa rundelig Leilighed til at se, hvor meget det maa ligge vedkommende Debetere paa Hjerte at komme til paa en ordentlig og lovbestemt Maade at lægge deres Anskuelse for Dagen. Denne Mangel søges erstattet — men den kan selvfølgelig ikke fuldt erstattes — ved de forskjelligeartede Deputationer, der komme til Ministeren, og med Hensyn til hvilke jeg blot